

UNA MICA DE TOT

Miquel Spa

miquelspa@regio7.cat

Camí de la Vinyola, punt estratègic o passeig local

En una paret a tocar de la plaça Carol·lina, la plaça Major de La Tor de Querol, un rètol ja envellit indica als viants: «Puigcerdà, cinc quilòmetres». Una fletxa indica als veïns la direcció del Camí de la Vinyola, també conegut com «Dels contrabandistes» perquè ja se sap que els senders històrics que han creuat línies administratives han atret el diner fàcil. El caminant que segueix el rètol enfila el Camí de la Vinyola en sentit sud, creua la línia de tren d'amplada europea i a mesura que deixa el nucli urbà enrere va endevinant davant seu el puig que corona Puigcerdà i les seves cases enfilades. Es tracta d'un passeig. Un d'aquells itineraris que tenen tots els pobles que a mitja tarda s'omple de padrins que volen estirar les cames i gaudir del paisatge. A mig recorregut unes grans pilones de formigó a cada costat del vial recorden el can-

vi de municipi i, alhora, el canvi d'estat. Els veïns habituals ja no perceben aquest canvi i tan sols els turistes s'hi fan una fotografia. Certament la frontera invisible crea una sensació d'entorn amb gran pes internacional però absurd per la seva inexistència sobre el terreny. Els cinc quilòmetres que separen la Tor de Querol i Puigcerdà per aquesta carretera estreta no tindria cap transcendència enlloc. Però en la coordinació pesada i lenta entre dos estats, per molt que comparteixin bandera, moneda i defensa europea, el camí esdevé de sobte un enclavament estratègic. Així és com l'estat francès una vegada i una altra s'entossudeix a barrar-hi el pas al·legant el control fronterer de la immigració il·legal. En la última de les intervencions, fa deu dies, la brigada de manteniment de carreteres de l'estat ha llençat sobre el vial una gran pila de terra i

roques per completar el tall que feien fins ara unes pilones de trànsit. Els cerdans que volen anar de la Tor a Puigcerdà han de fer una volta per Enveitg i la Guingueta d'Ix. No hi ha alternativa. En vehicle, s'ha de passar pel pas principal de la frontera. I el cerdà es pregunta que fan els representants de l'estat asseguts als despatxos de Brussel·les. Despatxos allunyats de la realitat del territori des dels quals deuen imaginar la frontera com una línia que delimita dos estats, dos pobles i dues maneres de percebre el món. Sense saber que la frontera és més aviat una nebulosa territorial en la qual es mesclen pobles, cultures, famílies i empreses. Un espai que a la Cerdanya és, a més, una realitat geogràfica única. Una vall que ho era molt abans que existissin comarques, províncies, cantons, departaments i estats. A pesar que tallin el Camí de la Vinyola.